

Van: [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 13 november 2015 16:55

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Brief NSO - TZN tegen verhogen accijnzen op (rook-)tabak als dekking wijzigingsvoorstellen BP 2016

Geachte [REDACTED],

Via deze weg zou ik u vriendelijk willen vragen om bijgaande brief met spoed onder de aandacht van staatssecretaris Wiebes te brengen. In deze brief geven TZN en NSO - de initiatiefnemers van accijnslek.nl - namelijk hun grote bezwaren aan tegen wederom een verhoging van de accijns op tabaksproducten en in het bijzonder op rooktabak zoals voorgesteld in het amendement van de heer Van Wyenberg van D66 (TK 34 302 Nr. 48) weer. Het verhogen van de accijns op tabaksproducten als dekking voor wijzigingsvoorstellen op het nu voorliggende Belastingplan 2016 is op dit moment wat ons betreft ondoordacht, ongewenst en ook onverenigbaar met navolgende eerder gedane toezeggingen:

1. Een accijnsverhoging op tabaksproducten gaat niet de gewenste opbrengst leveren;
2. Sinds de accijnsverhoging in 2013 in Nederland zijn tabaksproducten in België fors goedkoper. De Nederlandse tabakswinkelier aan de grens krijgt eindelijk weer wat lucht nu de Belgische overheid heeft besloten de accijns op tabak daar vanaf 2016 weer te verhogen. Dit wordt weer ongedaan gemaakt door hier de accijns op sigaretten of rooktabak te verhogen
3. De staatssecretaris van Financiën heeft eerder toegezegd pas dan een accijnsverhoging op tabak te overwegen als Nederland weer in de pas loopt met de buurlanden.

Wij hopen dat deze brief een bijdrage kan leveren aan de lopende discussies die hopelijk leiden tot een solide en door een realistische dekking onderbouwd Belastingplan 2016 en wensen de staatssecretaris veel succes toe bij het realiseren hiervan.

Met vriendelijke groet,
Mede namens NSO

[REDACTED]

 TZN Brancheorganisatie voor de
tabaks- en zoetwarengroothandel

Tel: [REDACTED]

GSM: [REDACTED]

E-mail: info@tzn-nederland.nl

WTC The Hague

E-toren, Etage 25

Prinses Margrietplantsoen 93

NL-2595 BR DEN HAAG

MET SPOED IN HANDEN VAN

De Staatssecretaris van Financiën,
De heer Ir. E.D. Wiebes MBA
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag

Den Haag, 13 november 2015
Betreft: Accijnsverhoging (rook)tabak

Geachte heer Wiebes,

Eind 2012 is door de groot- en detailhandel in tabaksproducten, TZN en NSO, Accijnslek opgericht. Dit platform heeft tot doel de zeer forse accijnsverhoging op sigaretten (35 cent per pakje) en rooktabak (60 cent per pakje) nauwlettend te volgen en hierover te publiceren en te communiceren naar politiek en overheid. De reden daarvoor was onze grote zorg over de gevolgen van die verhoging voor de tabakswinkeliers in met name de grensstreken. Als gevolg van de grote prijsverschillen was te voorzien dat er forse grenseffecten zouden optreden. Wij hebben daar in 2012 veelvuldig bij uw ministerie op gewezen en onderbouwd aandacht voor gevraagd. De prijsverschillen waren het grootst bij rooktabak in België en konden afhankelijk van het merk oplopen tot €2,80 per pakje. De accijns op shag in Nederland was op dat moment, en nu overigens nog steeds, fors hoger dan in België.

Om de accijnsinkomsten uit de verkoop van tabaksproducten in Nederland zo goed mogelijk te volgen is de Accijnsmonitor ingericht. De Accijnsmonitor geeft de trend weer op basis van genormaliseerde maandverkoppen in de markt. De cijfers zijn gebaseerd op de maandelijkse verkopen van sigaretten en kerftabak van fabrikanten en importeurs verenigd in de brancheorganisaties voor sigaretten (SSI) en rooktabak (VNK) alsmede Philip Morris, en zijn gecorrigeerd voor voorraadvorming (inladingen op het niveau van de groothandel of releases for consumption door de industrie) alsmede geëxtrapoleerd naar de totale markt voor sigaretten en rooktabak. In de afgelopen jaren is gebleken dat de Accijnsmonitor een getrouw en accuraat beeld geeft van de accijnsopbrengsten. Uw ministerie wordt maandelijks op de hoogte gehouden van de resultaten uit de Accijnsmonitor.

De resultaten van de Accijnsmonitor over 2013, 2014 en de eerste 10 maanden van 2015 zijn weergegeven in de bijlage 1 bij deze brief. Bijlage 2 geeft inzicht in het percentage shagverpakkingen afkomstig uit het 'buitenland' in de grensregio's met België.

Het is tegen deze achtergrond dat wij grote bezwaren hebben tegen wederom een verhoging van de accijns op tabaksproducten en in het bijzonder op rooktabak zoals voorgesteld in het amendement van de heer Van Wyenberg van D66 (TK 34 302 Nr. 48). Het verhogen van de accijns op tabaksproducten, en dus ook die op shag, is op dit moment wat ons betreft ondoordacht, ongewenst en ook onverenigbaar met eerder gedane toezeggingen:

1. Een accijnsverhoging op tabaksproducten gaat niet de gewenste opbrengst leveren;
2. Sinds de accijnsverhoging in 2013 in Nederland zijn tabaksproducten in België fors goedkoper. De Nederlandse tabakswinkelier aan de grens krijgt eindelijk weer wat lucht nu de Belgische overheid heeft besloten de accijns op tabak daar vanaf 2016 weer te verhogen. Dit wordt weer ongedaan gemaakt door hier de accijns op sigaretten of rooktabak te verhogen;

3. De staatssecretaris van Financiën heeft eerder toegezegd pas dan een accijnsverhoging op tabak te overwegen als Nederland weer in de pas loopt met de buurlanden.

Ad 1:

Per 1 januari 2015 is de accijns op sigaretten en rooktabak ook al verhoogd. Dit heeft ertoe geleid dat als gevolg van lagere verkopen, de gebudgetteerde opbrengst van €80 miljoen niet is gerealiseerd. De accijnsopbrengsten over de eerste 10 maanden van dit jaar liggen volgens de Accijnsmonitor van de tabaksbranche, ongeveer €13 mln. lager dan in dezelfde periode in 2014. Een nieuwe accijnsverhoging, in dit geval op rooktabak in 2016, zal dus zeer waarschijnlijk niet leiden tot de begrote extra inkomsten van €67 mln.

Ad 2:

Er hebben accijnsverhogingen plaatsgevonden in 2011, 2013 (het jaar waarin de tabaksaccijns zeer fors werd verhoogd met 35ct op een pakje sigaretten en 60ct op een pakje shag) en 2015. In die jaren is het totale verschil tussen de oorspronkelijke Ontwerp begroting en de daadwerkelijke realisatie opgelopen tot ruim €400 mln. (zie tabel). Met andere woorden: in werkelijkheid komt er minder aan accijnsopbrengsten binnen dan oorspronkelijk werd begroot. Sinds 2011 is de totale accijnsopbrengst gedaald ondanks de verhogingen in genoemde jaren. Dit is het gevolg van minder binnenlandse verkopen door onder andere aankopen van goedkopere tabaksproducten over de grens. In 2015 is er sprake van een fragiele markt die zich licht lijkt te herstellen van de forse verhoging in 2013.

Jaar ¹⁾	Minimum accijns ²⁾		Verkoopvolumes ³⁾				Rokers ⁴⁾	Accijnsopbrengsten ⁵⁾			Accijns monitor ⁷⁾
	sigaretten	rooktabak	sigaretten	rooktabak	totaal	markt%		Ontw.begr.	Realisatie ⁶⁾	Verschil	
2010	€ 144,00	€ 58,34	13.451	9.090	22.541	-2,2%	27%	€ 2.340	€ 2.407	€ 67	n.b.
2011	€ 156,00	€ 65,54	12.827	8.698	21.525	-4,5%	25%	€ 2.600	€ 2.525	-€ 75	n.b.
2012	€ 157,28	€ 66,50	12.042	8.646	20.688	-3,9%	26%	€ 2.574	€ 2.502	-€ 72	n.b.
2013	€ 176,11	€ 81,76	10.444	7.744	18.188	-12,1%	25%	€ 2.753	€ 2.399	-€ 354	€ 2.459
2014	€ 176,75	€ 83,07	10.152	7.311	17.463	-4,0%	25%	€ 2.359	€ 2.432	€ 73	€ 2.436
2015	€ 181,53	€ 85,74	9.990	6.960	16.950	-2,9%	23%	€ 2.448	€ 2.462	€ 14	€ 2.436
2016	€ 181,58	€ 85,99	n.b.	n.b.	n.b.		n.b.	€ 2.413	n.b.		n.b.

Bronnen en toelichting:

1) 2011, 2013 en 2015: jaren met autonome accijnsverhogingen, naast de jaarlijkse automatische verhoging ex art.36 Wet op de accijns

2) Ministerie van Financiën - Minimumaccijns per 1000 sigaretten en 1000 gram rooktabak. 2016 schatting o.b.v. de Accijnsmonitor

3) Verkopen: sigaretten x mln stuks, rooktabak x mln kg. 2015 schatting o.b.v. de Accijnsmonitor

4) Continu Onderzoek Rookgewoonten (TNS-NIPO), percentage van de bevolking vanaf 15 jaar.

5) Financieel Jaarverslag van het Rijk (FJR) 2010 t/m 2014 en Miljoenennota (MN) 2016. Bedragen in € mln.

6) De realisatie 2014 (FJR 2014: € 2.633 mln.) is in de MN 2016 met € 200 mln. neerwaarts bijgesteld naar € 2.432 mln. Realisatie 2015 = vermoedelijke uitkomst (kasbasis)

7) De Accijnsmonitor geeft een getrouw en accuraat beeld van de accijnsopbrengsten. De cijfers zijn gebaseerd op de maandelijkse verkopen van sigaretten en kerftabak van fabrikanten en importeurs verenigd in SSI en VNK en gecorrigeerd voor voorraadvorming (releases for consumption) en verkoop en uitlevering van producten tegen oude prijzen alsmede geëxtrapoleerd naar de totale markt voor sigaretten en rooktabak. 2015 is een schatting gebaseerd op de maandcijfers van januari t/m augustus 2015.

Vanaf 2013 zijn door accijnsverhogingen de prijzen voor sigaretten en shag in Nederland fors hoger dan in België. Kost in Nederland een pakje met 19 sigaretten €6,20 in België kost eenzelfde pakje €5,80. Het verschil is nog groter voor shag. Een pakje shag van €9,50 (50 gram) kost in België €7,40. Sinds 2011 zijn in Nederland de verkopen van sigaretten en shag met ruim 20% afgenomen. Alleen al in 2013, het jaar van de zeer forse accijnsverhoging, zelfs met 13%. De daling van de verkopen zijn voor een belangrijk deel het gevolg van lagere prijzen in onze buurlanden.

Ad 3:

De staatssecretaris van Financiën heeft tijdens het Belastingplan 2014 met zoveel woorden gezegd pas dan een accijnsverhoging op tabaksproducten te overwegen als Nederland weer in de pas loopt met de buurlanden.

TK 33 752, nr. 16, Schriftelijke antwoorden op vragen uit het wetgevingsoverleg:
Antwoord op vragen van de heer Groot (PvdA) door de staatssecretaris van Financiën: "Per 1 januari 2013 is een stap gezet om de tarieven van sigaretten en shag dichters naar elkaar toe te brengen door een verhoging van €0,60 per pakje rooktabak (40 gram) en €0,35 per pakje sigaretten (19 stuks). In de hierna opgenomen tabel is te zien wat de accijnstarieven van shag zijn in de ons omringende landen. Gezien deze shagtarieven zie ik geen ruimte om de accijnstarieven van shag meer te verhogen. (shag, accijns pakje 50 gram: Nederland €4,09 - België €2,71 - Duitsland €3,03 - Luxemburg €1,53)"

TK 33.752, nr. 11, Nota n.a.v. het Verslag (blz. 30):
"De conclusies over de forse gedragseffecten uit de grenseffectrapportage hebben uitsluitend betrekking op tabaksproducten en niet op bier, wijn en overige alcoholhoudende dranken. Bij de accijns op tabaksproducten is sinds begin 2013 wel een forse afname van de kasopbrengsten geconstateerd die op basis van huidige inzichten ten dele te wijten is door weglek naar het buitenland."

"De leden van de fractie van de PvdA vragen in hoeverre grenseffecten bij shag een grotere rol spelen dan bij sigaretten. Naast andere factoren zoals een gering volume van een product in verhouding tot de waarde is het prijsverschil van tabaksproducten tussen lidstaten een overweging om deze producten aan te schaffen in een ander land. Dit prijsverschil is bij shag groter dan bij sigaretten. Volgens de grenseffecten-rapportage was het prijsverschil van een pakje shag van een A-merk per 1 januari 2013 tussen Nederland en België €2,40 en tussen Nederland en Duitsland €0,70. Voor een pakje sigaretten van een A-merk was het verschil €1,00 met beide buurlanden. Op basis van deze cijfers valt te verwachten dat vooral ten opzichte van België de grenseffecten bij shag een grotere rol spelen dan bij sigaretten."

Namens alle tabaksverkooppunten in de grensstreken doen wij dan ook een indringend beroep op u om niet in te stemmen met een accijnsverhoging op sigaretten of rooktabak. Wij vragen u met klem geen verdere lastenverhoging op het punt van de tabaksproducten door te voeren. Het is symbool politiek waarvan op voorhand vaststaat dat een accijnsverhoging negatief zal uitpakken voor alle tabakswinkeliers, voor de Schatkist niet de beoogde dekking zal opleveren en nauwelijks een bijdrage levert aan de volksgezondheid.

Wij rekenen op uw begrip en steun.

Met vriendelijke groet,
Mede namens NSO

Bijlage 1 Resultaten van de Accijnsmonitor

2013

Met het Lente akkoord van 2012 beoogde het kabinet in 2013 €371 mln. extra aan accijnsopbrengsten binnen te halen voor de Nederlandse schatkist door per 1 januari 2013 de prijs van een pakje sigaretten met 35 cent en een pakje shag met 60 cent te verhogen. Van deze meeropbrengst is niets terecht gekomen. Sterker nog, over geheel 2013 is vergeleken met 2012 zo'n €32,7 mln. minder aan tabaksaccijns binnen gekomen. Een fors tekort over geheel 2013 van ruim €400 mln.

De monitoring van de verkoopgegevens toont aan dat de Nederlandse tabakswinkeliers in 2013 13% minder sigaretten en ruim 10% minder shag verkocht hebben. Dit is enerzijds te wijten aan het grensverkeer en anderzijds doordat de Nederlandse roker tegenwoordig steeds vaker kiest voor goedkopere varianten van tabaksproducten, zoals zelfgemaakte sigaretten of volumetabak. Deze noemenswaardige ontwikkelingen zijn in de tabaksbranche te zien, terwijl het aantal rokers maar licht is gedaald.

2014

De "echte" accijnsopbrengsten, zoals gerapporteerd door het Ministerie van Financiën in het Financieel Jaarverslag van het Rijk, zijn vanaf 2014 gebaseerd op de aangiften in de periode januari t/m december (kasontvangsten februari 2014 t/m januari 2015, aangezien de aangiften in een bepaalde maand leiden tot accijnsopbrengsten voor de overheid in de daaropvolgende maand). Tot en met 2013 waren de accijnsopbrengsten gebaseerd op de aangiften van december t/m november (kasontvangsten januari t/m december).

In 2014 heeft de overheid dus besloten tot een 'kasschuif' waarbij de kasrealisaties in het Jaarverslag 2014 (€2.633 mln.) zijn gebaseerd op de aangiften in de periode januari t/m december 2014. Aangezien er als gevolg van voorraadvorming in december 2014 een zeer forse extra accijnsopbrengst is gerealiseerd, is deze door de 'kasschuif' nu toegerekend aan 2014 in plaats van aan 2015. Totaal gaat het om een bedrag van ca. €200 mln. Hierdoor werd het budget voor 2014 ruim overschreden. De accijnsinkomsten in 2015 zullen dus echter ca. €200 mln. lager uitvallen dan was begroot (€2.448 mln.)

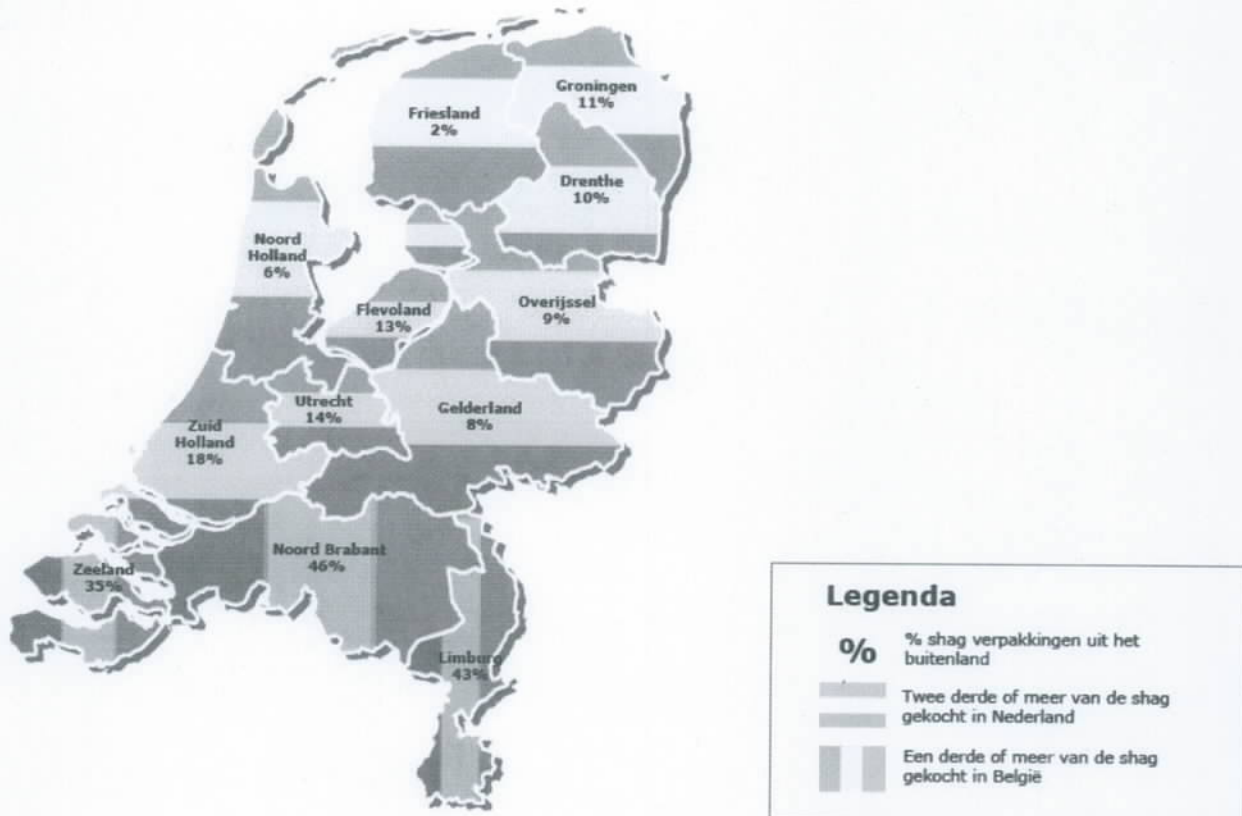
De monitoring van de verkoopgegevens over 2014 toont aan dat de Nederlandse tabakswinkeliers in 1,8% minder sigaretten en ruim 4% minder shag verkocht hebben. Dit is nog steeds te wijten aan het grensverkeer en anderzijds doordat de Nederlandse roker tegenwoordig steeds vaker kiest voor goedkopere varianten van tabaksproducten, zoals zelfgemaakte sigaretten of volumetabak. Het aantal rokers is in 2014 constant gebleven.

2015

De Accijnsmonitor van NSO en TZN laat over de eerste 10 maanden van 2015 zien dat de accijnsopbrengsten (€2.016 mln.) ongeveer €13 mln. onder het niveau liggen van dezelfde periode in 2014.

De verkopen van rookwaren zijn in dezelfde periode gedaald met 3,6% (sigaretten -2,3% en kerftabak -5,5%). Met name kerftabak lijdt nog steeds onder de heel grote prijsverschillen met België en de accijnsverhoging in januari 2015 heeft daar natuurlijk niet bij geholpen. Dit is een tegenvaller voor het kabinet dat de accijns op sigaretten en kerftabak in januari nog heeft verhoogd, waarbij een extra accijnsopbrengst van €80 mln. in 2015 werd begroot.

Bijlage 2: % shag verpakkingen uit het buitenland afgelopen 12 maanden (Q1 2014 – Q4 2014).
(Bron: RYO pack collection rapportage resultaten 2014, TNS, februari 2015).

Basis: totaal teruggestuurde verpakkingen vanuit RYO pack collection onderzoek (Q1 2014 – Q4 2014 n= 11.925)